

Provincie Noord-Brabant
Provinciale Staten
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

4506157
DIV_STAN

KWOB

uw kenmerk	uw brief van	ons kenmerk	behandeld door	datum
		10042019/TS	M.A.P.M. Spijkers	10 april 2019

onderwerp

Voorlopige Jaarrekening 2018 en concept Begroting 2020
Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Moerdijk

Geachte leden van Provinciale Staten Provincie Noord-Brabant,

Bijgaand bieden wij u aan de voorlopige Jaarrekening 2018 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Havenschap Moerdijk en de concept Begroting 2020.

Zoals bij u bekend zijn per 1 januari 2017 de bedrijfsactiviteiten van de GR Havenschap Moerdijk ondergebracht in Havenbedrijf Moerdijk NV. De GR Havenschap Moerdijk is vanaf 1 januari 2017 voortgezet als bedrijfsvoeringsorganisatie en vervult nog de rol van aandeelhouder en financier van Havenbedrijf Moerdijk NV.

Elk jaar brengt Havenschap Moerdijk jaarstukken uit. Hiermee wordt zowel inhoudelijk als financieel verantwoording afgelegd over het betreffende jaar. Het bestuur van Havenschap Moerdijk is bevoegd om de Jaarrekening 2018 vast te stellen.

Door de specifieke rol van het Havenschap kent Havenschap Moerdijk vanaf 2017 één programma, het programma Financiering. Hierover wordt in deze jaarstukken verantwoording afgelegd. De Jaarrekening 2018 sluit met een resultaat van € 0,-.

De accountant heeft de controle op de jaarstukken nog niet afgerond. Dit betekent dat bijgevoegde jaarstukken en de daarin vermelde cijfers nog niet definitief zijn. Zodra de accountant zijn controle heeft afgerond zullen de definitieve jaarstukken 2018 inclusief de accountantsverklaring ter vaststelling geagendeerd worden door het bestuur van het Havenschap.

In de vergadering waarin de jaarstukken 2018 ter vaststelling worden geagendeerd zal de accountant een toelichting verzorgen op de jaarstukken en het bijbehorende accountantsverslag.

Nadat de jaarstukken 2018 definitief zijn vastgesteld zullen wij u daarover zo spoedig mogelijk informeren.

Daarnaast zenden wij u de concept Begroting 2020 van Havenschap Moerdijk.
In de vergadering van 8 april 2019 heeft het bestuur van Havenschap Moerdijk ingestemd met de concept Begroting 2020. In deze concept Begroting 2020 zijn de algemene financiële en beleidsmatige kaders opgenomen.

Conform de geldende wettelijke vereisten zenden wij u de concept begroting 2020 toe ten minste acht weken voordat het bestuur deze zal vaststellen.

U wordt in de gelegenheid gesteld om uw zienswijze op de concept Begroting 2020 naar voren te brengen. Wij verzoeken u uw eventuele reactie vóór 21 juni 2019 aan ons te doen toekomen. Deze zal dan samen met een eventuele nota van beantwoording en het voorstel tot vaststelling van de Begroting 2020 worden behandeld in de bestuursvergadering van het Havenschap 1 juli 2019.

Wij zijn overigens graag bereid u te allen tijde aanvullende informatie te verstrekken,

Hoogachtend,

Het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling
Havenschap Moerdijk

Namens deze,

H.J.A. van Merrienboer, voorzitter

M.A.P.M. Spijkers, secretaris

HAVENSCHAP MOERDIJK

Concept Begroting 2020

Behoort bij het besluit van het Bestuur d.d. 8 april 2019.

Mij bekend

De netwerksecretaris,

M.A.P.M. Spijkers

Inhoudsopgave

INLEIDING.....	3
PROGRAMMA FINANCIERING.....	4
PARAGRAFEN	5
EXPLOITATIEOVERZICHT EN MEERJARENPECTIEF	6
FINANCIËLE POSITIE EN MEERJARENPECTIEF	7
WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEEERSING.....	8
FINANCIERING EN TREASURY	9
BEDRIJFSVOERING.....	12
VERBONDEN PARTIJEN	12
INDICATOREN	12
BIJLAGEN	14
KADERNOTA	14
NOTA RESERVES EN VOORZIENINGEN	14
NOTA WEERSTANDSVERMOGEN.....	15
NOTA BEDRIJFSVOERING	15
NOTA VERBONDEN PARTIJEN	15

Inleiding

Voor u ligt de begroting 2020 van de gemeenschappelijke regeling bedrijfsvoeringsorganisatie Havenschap Moerdijk (hierna Havenschap).

Het Havenschap is vanaf 1 januari 2017 een bedrijfsvoeringsorganisatie die alleen nog maar als aandeelhouder en financier van Havenbedrijf Moerdijk NV (hierna Havenbedrijf) optreedt.

Deze begroting is geënt op het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten). Op basis daarvan dient de begroting te bestaan uit:

- Een beleidsbegroting, bestaande uit: een programmabegroting en een aantal verplichte paragrafen;
- Een financiële begroting, bestaande uit: een overzicht van baten en lasten met toelichting en een uiteenzetting van de financiële positie met toelichting.

Programma Financiering

Als gevolg van de verzelfstandiging per 1 januari 2017 resteren er geen activiteiten in het Havenschap Moerdijk, behoudens de taken als aandeelhouder en financieringsmaatschappij. Daarom wordt één programma "Financiering" geïdentificeerd.

Doelstelling en taken gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Havenschap Moerdijk

De taken van het Havenschap betreffen het bedrijfsmatig (doen) verrichten van werkzaamheden met betrekking tot het aandeelhouderschap van het Havenbedrijf en het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn, waaronder het verstrekken van eigen vermogen en financiering aan deze vennootschap en haar groepsvennootschappen alsmede het verwerven van gronden ten behoeve van het Havenbedrijf.

Verstrekken krediet

Het Havenschap stelt jaarlijks voor het komende jaar een kredietlimiet vast, bij voorkeur gelijktijdig met het vaststellen van haar begroting, maar uiterlijk op 1 augustus van ieder jaar. De hoogte van de kredietlimiet is niet hoger dan het kredietplafond ter grootte van € 280.000.000. Dit is vastgelegd in de kredietovereenkomst tussen Havenschap en Havenbedrijf.

De hoogte van de kredietlimiet wordt elk jaar bepaald en gebaseerd op de liquiditeitsplanning van het Havenbedrijf voor het komend kalenderjaar, met een opslag van 10% voor onvoorziene uitgaven van het Havenbedrijf.

De kredietlimiet voor 2020 bedraagt exclusief de financiering van het Logistiek Park Moerdijk (hierna te noemen LPM) € 177,2 miljoen (gebaseerd op financieringsbehoefte voor 2020 uit de begroting 2019 HbM van € 161,1 miljoen x 1,1). Op het moment dat het Havenbedrijf de begroting voor 2020 heeft vastgesteld zal dit naar verwachting leiden tot het verzoek om een bijstelling van de kredietlimiet voor 2020.

Paragrafen

In het hoofdstuk Paragrafen zijn de volgende onderdelen terug te vinden:

- Exploitatieoverzicht en meerjarenperspectief
- Financiële positie
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Financiering en treasury
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen

Omdat het Havenschap geen lokale heffingen en tarieven, geen kapitaalgoederen en geen gronden in bezit heeft wordt in deze begroting geen paragraaf lokale heffingen en tarieven, paragraaf onderhoud kapitaalgoederen en geen paragraaf grondbeleid opgenomen.

Exploitatieoverzicht en meerjarenperspectief

Programma Financiering	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Totaal 2018-2023
Rente baten	5.622	5.931	6.197	6.178	6.093	5.974	41.808
Opbrengsten garantiepremie	300	300	300	300	300	300	2100
Overige opbrengsten	18	16	18	18	18	18	127
Totaal opbrengsten	5.940	6.247	6.516	6.497	6.412	6.293	44.035
Rente lasten	5.622	5.931	6.197	6.178	6.093	5.974	41.808
Kosten garantiepremie	300	300	300	300	300	300	2.100
Overige kosten	18	16	18	18	18	18	127
Totaal kosten	5.940	6.247	6.516	6.497	6.412	6.293	44.035
RESULTAAT	0	0	0	0	0	0	0

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Het Havenschap kent alleen het programma Financiering. In bovenstaand overzicht zijn de opbrengsten en kosten van het programma Financiering voor 2018 tot en met 2023 weergegeven. De begroting 2020 laat een resultaat zien van € 0 omdat alle kosten van het Havenschap doorberekend worden aan het Havenbedrijf.

De rente lasten en rente baten bedragen € 6.197.000.

De garantiepremie bedraagt € 300.000 en geldt als vergoeding voor de deelnemers van het Havenschap, te weten de gemeente Moerdijk en de provincie Noord-Brabant, voor het garant staan van de verplichtingen van het Havenschap jegens Bancaire Instellingen.

De overige kosten en overige opbrengsten bedragen € 18.000 en bestaan met name uit kosten voor de accountantscontrole.

Financiële positie en meerjarenperspectief

	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Beschikbaar op lange termijn						
Eigen Vermogen						
Algemene reserve	97.265	97.265	97.265	97.265	97.265	97.265
Totaal Eigen Vermogen	97.265	97.265	97.265	97.265	97.265	97.265
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer						
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	5.666	5.260	33.370	49.691	69.181	76.582
Kasgeldleningen (in combinatie met renteswaps)	121.000	110.750	95.500	80.250	60.000	50.000
Totaal vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	126.666	116.010	128.870	129.941	129.181	126.582
Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar						
Kasgeldleningen	11.000	31.032	32.218	32.485	32.295	31.645
Totaal netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	11.000	31.032	32.218	32.485	32.295	31.645
Totaal beschikbaar	234.931	244.307	258.353	259.691	258.741	255.492
Financiële vaste activa						
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	97.265	97.265	97.265	97.265	97.265	97.265
Overige uitzettingen met rentetypische looptijd van één jaar of langer	126.666	116.010	128.870	129.941	129.181	126.582
Totaal financiële vaste activa	223.931	213.275	226.135	227.206	226.446	223.847
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar						
Overige verstrekte kasgeldleningen	11.000	31.032	32.218	32.485	32.295	31.645
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	11.000	31.032	32.218	32.485	32.295	31.645
Totaal benodigd	234.931	244.307	258.353	259.691	258.741	255.492
Saldo beschikbaar als werkkapitaal	0	0	0	0	0	0

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Weerstandvermogen en risicobeheersing

Het Havenschap heeft een bedrag van € 97.265.000 eigen vermogen beschikbaar om niet begrote financiële risico's te kunnen dekken. Dit bedrag is geheel aangewend ten behoeve van de financiële vaste activa (deelneming Havenbedrijf).

Algemene reserves (per 1 januari 2020) € 97.265.000

Het risico voor het Havenschap is het mogelijk afwaarderen op de waarde van de deelneming in het Havenbedrijf. De waarde van de deelneming wordt gebaseerd op verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde indien deze duurzaam is. Er zijn op dit moment geen aanwijzingen dat van dit laatste sprake zou zijn.

Financiering en treasury

Algemeen

Voor het Havenschap geldt dat de passiva bestaat uit eigen vermogen en vreemd vermogen. Er is dus sprake van financiering met vreemd vermogen. In de kredietovereenkomst is opgenomen dat:

Het Havenbedrijf is gehouden er voor zorg te dragen dat het Havenschap te allen tijde aan haar verplichtingen uit hoofde van de Financieringsinstrumenten kan voldoen, voor zover deze Financieringsinstrumenten zijn benut om krediet aan het Havenbedrijf te verstrekken.

Aanvullend is het Havenbedrijf verplicht tot betaling van alle kosten die het Havenschap maakt om uitvoering te geven aan de kredietovereenkomst.

Een garantiepremie ter grootte van € 300.000 per jaar als vergoeding voor de deelnemers van het Havenschap, te weten de gemeente Moerdijk en de provincie Noord-Brabant. De vergoeding is voor het garant staan van de verplichtingen van het Havenschap jegens Bancaire Instellingen.

Bij de invulling van de financiering wordt het treasurystatuut van het Havenschap en het financieringsbeleid van het Havenbedrijf gevolgd.

Algemene ontwikkelingen rentebeleid

De groei van de wereldeconomie loopt in de komende jaren naar verwachting wat terug. Ook de economische groei in de eurozone vlakkt de komende jaren af. Het monetaire beleid van de ECB blijft zeer ruim.

Financieringsbehoefte en –positie

Aan het begin van 2020 bedraagt de financieringsbehoefte van Havenbedrijf Moerdijk NV naar verwachting € 156,9 miljoen. Deze zal in de loop van 2020 naar verwachting oplopen naar € 161,1 miljoen.

Leningenportefeuille o/g	Bedrag (x € 1miljoen)
Stand per 1 januari 2020	156,9
Nieuwe lang lopende vaste leningen	19,0
Nieuwe kortlopende variabele leningen	0,8
Reguliere aflossingen	- 0,4
Aflopende renteswaps	- 15,2
Vervroegde aflossingen	0,0
Renteaanpassing (oud percentage)	0,0
Renteaanpassing (nieuw percentage)	0,0
Stand per 31 december 2020	161,1

In het verleden zijn een drietal renteswaps afgesloten. Een renteswap zet de rente typische looptijd van variabel om naar vast. Hiermee wordt het risico op rentestijgingen afgedekt. In onderstaand tabel zijn de details van de drie afgesloten renteswaps terug te vinden.

Overzicht renteswaps	Ingangsdatum	Einddatum	Hoofdsom	Restant som 1-1-2020	Afname som 2020	Restant som 31-12-2020	Percentage
Rabobank	26-07-07	01-10-22	26.250	15.750	5.250	10.500	4,8500 vast
Rabobank	15-11-08	01-10-29	50.000	50.000		50.000	4,3600 vast
Deutsche Bank	16-02-09	01-10-23	50.000	45.000	10.000	35.000	3,6875 vast
Totaal			126.250	110.750	15.250	95.500	

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Tussen de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten) en het Havenschap is een financieringsovereenkomst gesloten met een jaarlijks stilzwijgende verlenging. Deze overeenkomst bestaat uit een kasgeldovereenkomst van maximaal € 145 miljoen zonder beschikbaarheidsgarantie en een krediet in rekening-courant van € 5 miljoen. Naar verwachting zal deze overeenkomst voor 2020 stilzwijgend verlengd worden.

Per 1 januari 2020 zal naar verwachting circa € 128,9 miljoen aan kasgeldleningen opgenomen zijn. Per 31 december 2020 zal dit naar verwachting circa € 114 miljoen zijn.

	Omvang per 01-01-2020	Omvang per 31-12-2020
Kasgeldleningen	128.904	114.488

Alle bedragen x 1.000 euro's (€)

De restant schuld op de opgenomen vaste geldleningen bedraagt per 31 december 2020 ca. € 4.845.000.

Vaste geldleningen	Ingangsdatum	Hoofdsom	Restantschuld 1-1-2020	Aflossing in 2020	Restantschuld 31-12-2020
BNG	22-08-2002	3.800	1.216	152	1.064
BNG	15-08-2005	600	332	25	307
BNG	15-08-2005	1.800	996	75	921
BNG	01-02-2005	0	596	40	556
BNG	15-01-2007	3.250	2.120	124	1.996
Totaal		9.450	5.260	416	4.845

Alle bedragen x 1.000 euro's (€)

Rekening-courant

Voor lopende betalingen kan gebruik worden gemaakt van de afgesloten rekening-courant overeenkomsten:

Rabobank max. faciliteit € 250.000

Bank Nederlandse Gemeenten max. faciliteit € 5.000.000

Tijdelijke belegging beschikbare geldmiddelen

Tijdelijke belegging van beschikbare geldmiddelen doen zich niet voor.

Toetsing aan de normen van de Wet Fido

Het risico van kortlopende financiering wordt beperkt met een zogenaamde kasgeldlimiet, volgens welke de totale omvang van de vlottende schuld op enig moment aan een maximum is gebonden, zijnde 8,2% van de begrotingsomvang. Voor het Havenschap komt dit in 2020 neer op een bedrag van 8,2% van € 6.516.000 is € 534.000. Het Havenschap sluit alleen maar kortlopende financieringen af als hier kortlopende leningen aan het Havenbedrijf tegenoverstaan staan. Hierdoor blijft de netto vlottende schuld altijd onder de toegestane kasgeldlimiet.

Renterisiconorm

Terzake van de vaste financiering stelt de wet een norm waaraan het renterisico van de portefeuille als geheel moet voldoen. Deze norm wordt aangeduid als renterisiconorm en bedraagt 20% van de begrotingsomvang met een minimum van € 2,5 miljoen. Kasgeldleningen in combinatie met renteswaps worden opgenomen bij de opgave van de renterisiconorm. Het renterisico m.b.t. kasgeldleningen in combinatie met renteswaps doet zich in principe pas voor op de einddatum, of eventueel eerder op een break clause moment van het betreffende renteswap contract. Doelstelling is dat de leningenportefeuille zo wordt gespreid, dat de te lopen renterisico's gelijkmatig over de jaren worden gespreid. In 2020 vindt geen renteherziening plaats.

Het Havenschap voldoet daarmee aan de gestelde norm, zie ook onderstaande tabel:

		Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0	0
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0	0
2	Netto renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	0	0	0	0	0
3a	Nieuwe aangetrokken vaste schuld	0	18.994	16.747	19.927	7.851
3b	Nieuwe verstrekte uitzettingen	0	18.994	16.747	19.927	7.851
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a-3b)	0	0	0	0	0
5	Betaalde aflossingen	405	416	426	438	449
6	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	0	0	0	0	0
7	Risico op vaste schuld (2 + 6)	0	0	0	0	0
	RENTERISICONORM					
8	Stand van de vaste schuld per 1/1	133.661	125.542	128.870	129.941	129.181
9	Het bij ministeriele regeling vastgestelde percentage	20%	20%	20%	20%	20%
10	Risiconorm van begrotingsomvang (minimaal 2.500)	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
	TOETS RENTERISICONORM					
10	Renterisiconorm	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
7	Renterisico op vaste schuld	0	0	0	0	0
11	Ruimte (+) c.q. Overschrijding (-) (10-7)	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Banken stellen geen eisen bij het verstrekken van kredieten aan het Havenschap, omdat uit artikel 16.1 van de Gemeenschappelijke Regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Havenschap Moerdijk volgt dat de deelnemers garant staan voor door het Havenschap aangetrokken gelden.

Bedrijfsvoering

In het Havenschap vinden, behoudens het optreden als aandeelhouder en financier van Havenbedrijf, geen activiteiten plaats.

Het Havenschap heeft geen personeel in dienst. Het bestuurlijk proces en de voorbereiding van de besluitvorming wordt verzorgd door de netwerksecretarissen van het Havenschap. Deze functie wordt gezamenlijk uitgevoerd door een medewerker van de gemeente en een medewerker van de provincie, waarbij de werkzaamheden in onderling overleg worden uitgevoerd en vervanging kan worden geregeld. De administratie wordt verzorgd door het Havenbedrijf. Wat het Havenbedrijf doet voor het Havenschap is vastgelegd in een overeenkomst van opdracht tot levering van diensten.

Verbonden partijen

Het Havenschap heeft een 100% belang in het Havenbedrijf.

Indicatoren

Het Havenbedrijf rapporteert periodiek aan het Havenschap over de volgende indicatoren.

Nr	Indicatoren per kwartaal	Norm advies accountant**	Rapportage	Frequentie
1	Aan de NV verstrekte financiering versus kredietplafond overeenkomst.		Kwartaalrapportage en jaarverslag HbM NV	4 per jaar
2	Solvabiliteitsratio (EV/TV)		Kwartaalrapportage en jaarverslag HbM NV	4 per jaar
3	Interest coverage ratio NV. (EBITDA/rentekosten)	> 1	Kwartaalrapportage en jaarverslag HbM NV	4 per jaar
4	Debt/EBITDA NV. (waarbij Debt = rentedragende schulden)	Afnemend	Kwartaalrapportage en jaarverslag HbM NV	4 per jaar
5	Rentelasten		Kwartaalrapportage en jaarverslag HbM NV	4 per jaar
6	Gemiddelde rente (rentekosten/ rentedragende schulden)		Kwartaalrapportage en jaarverslag HbM NV	4 per jaar

Nr	Indicatoren per jaar	Norm advies accountant**	Rapportage	Frequentie
7	(Boek)waarde activa NV dat als onderpand dient voor de verstrekte financiering versus aangetrokken financiering.		Jaarverslag HbM NV	1 per jaar
8	Ontwikkeling actuele waarde activa dat als onderpand dient voor de verstrekte financiering versus aangetrokken financiering.		Jaarverslag HbM NV	1 per jaar
9	Bij GR: renterisicoprofiel: resterende looptijd aangetrokken leningen en rentepercentage versus resterende looptijd verstrekte leningen bij NV en bijbehorende rentepercentage.		Jaarstukken HM GR	1 per jaar
10	Ontwikkeling risicoprofiel NV	De NV een sluitende meerjarenbegroting laat zien in samenhang met een stabiel of verbeterend risicoprofiel.	Jaarverslag HbM NV	1 per jaar
11	Renterisiconorm GR		Jaarrekening HM GR, begroting HM GR	2 per jaar
12	Kasgeldlimiet GR		Jaarrekening HM GR, begroting HM GR	2 per jaar

** tijdens BVO vergadering 28/6/2018

Bijlagen

In de financiële beleids- en beheersverordening, vastgesteld in de Raad van Bestuur vergadering van 21 december 2016, is in artikel 2 vastgelegd dat:

- De Kadernota;
- De Nota reserves en voorzieningen;
- De Nota weerstandsvermogen;
- De Nota Bedrijfsvoering;
- De Nota Verbonden partijen;

als bijlagen bij de begroting worden gevoegd.

Onderstaande nota's zijn toegespitst op de situatie dat bij het Havenschap behoudens het optreden als aandeelhouder en financier van Havenbedrijf, geen activiteiten plaatsvinden. Vandaar dat onderstaande nota's een beknopt van toepassing zijnde uitwerking kennen.

Kadernota

Deze kadernota/-brief gaat in op de kaders waaraan de begroting dient te voldoen.

De begroting en het meerjarenperspectief dienen jaarlijks zelfstandig sluitend te zijn.

De begroting wordt opgesteld in overeenstemming met de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten).

Nota reserves en voorzieningen

De nota reserves en voorzieningen gaat in op welke reserves en voorzieningen het Havenschap kent en hoe het Havenschap met deze reserves en voorzieningen omgaat.

Op de reserves en voorzieningen zijn o.a. artikel 41 tot en met artikel 45 van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) van toepassing.

Reserves zijn onderdeel van het eigen vermogen (artikel 42 BBV). Stortingen en onttrekkingen dienen via de winst- en verliesrekening te lopen en bij de winstbestemming c.q. verliesbestemming ten gunste of ten laste van de betreffende reserve te worden gebracht.

Het Havenschap kent alleen een algemene reserve. Aan dit eigen vermogen is geen specifieke bestemming gegeven (artikel 43 BBV).

Het Havenschap kent geen voorzieningen.

Nota weerstandsvermogen

In deze nota wordt ingegaan op het weerstandsvermogen.

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin het Havenschap in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen. De algemene reserve wordt volledig aangemerkt als weerstandsvermogen.

Nota Bedrijfsvoering

In deze nota wordt ingegaan op de bedrijfsvoering.

In het Havenschap vinden, behoudens het optreden als aandeelhouder en financier van het Havenbedrijf, geen activiteiten plaats.

Het Havenschap heeft geen personeel in dienst. Het bestuurlijk proces en de voorbereiding van de besluitvorming wordt verzorgd door de netwerksecretarissen van het Havenschap. Deze functie wordt gezamenlijk uitgevoerd door een medewerker van de gemeente en een medewerker van de provincie, waarbij de werkzaamheden in onderling overleg worden uitgevoerd en vervanging kan worden geregeld. De administratie wordt verzorgd door het Havenbedrijf. Wat het Havenbedrijf doet voor het Havenschap is vastgelegd in een overeenkomst van opdracht tot levering van diensten.

Nota Verbonden partijen

In deze nota wordt aandacht geschonken aan partijen waarin het Havenschap zowel bestuurlijk als financieel belang heeft.

Het Havenschap heeft een 100% belang in het Havenbedrijf.

JAARSTUKKEN

2018

Maatschappij
NOERDUK

HAVENSCHAP

MOERDIJK

Jaarstukken

2018

Behoort bij besluit van het Bestuur van 16 mei 2019.

Mij bekend

De netwerksecretaris,

M.A.P.M. Spijkers

Inhoudsopgave

JAARVERSLAG

VOORWOORD	4
I. BESTUUR	5
II. PROGRAMMA FINANCIERING	6
III. VERPLICHTE PARAGRAFEN	7
WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	7
FINANCIERING EN TREASURY	8
BEDRIJFSVOERING	10
VERBONDEN PARTIJEN	10
IV. WAARDERINGSGRONDSLAGEN EN RESULTAATBEPALING	13
V. BALANS PER 31 DECEMBER 2018	16
VI. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018	18
VII. TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2018	19
VIII. TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018	27
IX. FINANCIËLE POSITIE	32
X. CONTROLEVERKLARING	33

N.B. Vanwege afrondingen van bedragen kunnen afrondingsverschillen in de tabellen van deze jaarstukken staan.

Jaarverslag 2018

Voorwoord

Voor u liggen de jaarstukken 2018 van de gemeenschappelijke regeling bedrijfsvoeringsorganisatie Havenschap Moerdijk.

Het Havenschap is vanaf 1 januari 2017 een bedrijfsvoeringsorganisatie die uitsluitend optreedt als aandeelhouder en financier van Havenbedrijf Moerdijk NV.

Doelstelling en taken gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Havenschap Moerdijk

De taken van het Havenschap Moerdijk betreffen het bedrijfsmatig (doen) verrichten van werkzaamheden met betrekking tot het aandeelhouderschap van het Havenbedrijf Moerdijk NV en het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn, waaronder het verstrekken van eigen vermogen en financiering aan deze vennootschap en haar groepsvennootschappen alsmede het verwerven van gronden ten behoeve van het Havenbedrijf Moerdijk NV.

Het Havenschap Moerdijk kent hierdoor nog maar één programma, namelijk het programma "Financiering". In deze jaarstukken zijn verder de verplichte paragrafen, de waarderingsgrondslagen en resultaatbepaling, de balans, overzicht van baten en lasten, toelichting op de balans, toelichting op het overzicht van baten en lasten, financiële positie en controleverklaring terug te vinden.

Deze jaarstukken zijn opgesteld conform BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten).

I. Bestuur

Hieronder volgen achtereenvolgend de leden van het Bestuur en de netwerksecretarissen in de periode van 1 januari tot en met 31 december 2018.

Bestuur

H.J.A. van Merrienboer, voorzitter

L.W.L. Pauli

T.H.R. Zwiers

C.J.A. van Dorst

Netwerksecretarissen

M.A.P.M. Spijkers

B.G.M. Cornel

II. Programma Financiering

Doelstelling en taken gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Havenschap Moerdijk

De taken van Havenschap Moerdijk betreffen het bedrijfsmatig (doen) verrichten van werkzaamheden met betrekking tot het aandeelhouderschap van het Havenbedrijf Moerdijk NV en het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn, waaronder het verstrekken van eigen vermogen en financiering aan deze vennootschap en haar groepsvennootschappen alsmede het verwerven van gronden ten behoeve van het Havenbedrijf Moerdijk NV.

In 2018 heeft het Havenschap Moerdijk invulling gegeven aan haar taken zoals hierboven beschreven door het verstrekken van eigen vermogen en financiering aan het Havenbedrijf Moerdijk NV. Hiermee is de doelstelling van het Havenschap Moerdijk voor 2018 gerealiseerd.

Verstrekken krediet

Het Havenschap Moerdijk stelt jaarlijks voor het komende jaar een kredietlimiet vast, bij voorkeur gelijktijdig met het vaststellen van haar begroting, maar uiterlijk op 1 augustus van ieder jaar. De hoogte van de kredietlimiet is niet hoger dan het kredietplafond ter grootte van € 280.000.000. Dit is vastgelegd in de kredietovereenkomst tussen Havenschap Moerdijk en Havenbedrijf Moerdijk NV.

De hoogte van de kredietlimiet wordt elk jaar bepaald en gebaseerd op de liquiditeitsplanning van het Havenbedrijf Moerdijk NV voor het komend kalenderjaar, met een opslag van 10% voor onvoorziene uitgaven van het Havenbedrijf Moerdijk NV.

In de bestuursvergadering van het Havenschap Moerdijk op 12 juli 2017 is de kredietlimiet voor 2018 exclusief de financiering van het Logistiek Park Moerdijk (hierna te noemen LPM) vastgesteld op € 147.100.000.

Deze kredietlimiet is in 2018 niet overschreden. Gemiddeld heeft het Havenbedrijf Moerdijk NV over 2018 € 136.213.221 (stand per 31/12/2018 € 137.665.614 + stand per 1/12018 € 134.760.828 delen door twee) geleend van het Havenschap Moerdijk. Het Havenschap Moerdijk heeft vervolgens gemiddeld eenzelfde bedrag geleend bij marktpartijen. Het Havenbedrijf Moerdijk NV heeft in 2018 maximaal € 137.665.614 (per 31/12/2018) en minimaal € 133.165.614 (31/10/2018) geleend van het Havenbedrijf Moerdijk NV. Het Havenschap Moerdijk heeft vervolgens maximaal en minimaal eenzelfde bedrag geleend bij marktpartijen.

In het hoofdstuk VI Overzicht van baten en lasten en het hoofdstuk VIII Toelichting op het overzicht van baten en lasten is terug te vinden wat de kosten en opbrengsten zijn geweest voor het Havenschap Moerdijk voor de financiering van het Havenbedrijf Moerdijk NV over 2018.

III. Verplichte paragrafen

In het hoofdstuk Verplichte Paragrafen zijn de volgende onderdelen terug te vinden:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Financiering en treasury
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen

Omdat het Havenschap Moerdijk geen lokale heffingen en tarieven, geen kapitaalgoederen, geen gronden in bezit heeft komt in dit hoofdstuk geen paragraaf lokale heffingen en tarieven, paragraaf onderhoud kapitaalgoederen en geen paragraaf grondbeleid aan de orde.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het Havenschap Moerdijk heeft een bedrag van € 97.265.224 aan eigen vermogen beschikbaar om financiële risico's mee af te kunnen dekken. Dit bedrag is geheel aangewend ten behoeve van de financiële vaste activa (deelneming Havenbedrijf Moerdijk NV).

Het risico voor het Havenschap Moerdijk is het mogelijk afwaarderen op de waarde van de deelneming in het Havenbedrijf Moerdijk NV. De waarde van de deelneming wordt gebaseerd op verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde indien deze duurzaam is. Er zijn op dit moment geen aanwijzingen dat van dit laatste sprake zou zijn.

In onderstaande tabel zijn de verplichte kengetallen terug te vinden:

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Netto schuldquote	21	nb	22
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-2	nb	0
Solvabiliteitsratio	41	nb	42
Structurele exploitatieruimte	0	0	0
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

Met deze kengetallen kan (meer) inzicht verkregen worden in de financiële weerbaar- en wendbaarheid van het Havenschap Moerdijk. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie zonder rekening te houden met verstrekte leningen. Deze is in 2018 ten opzicht van 2017 afgenomen/verbeterd van 22 naar 21. De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie waarbij wel rekening gehouden wordt met verstrekte leningen. Deze is in 2018 ten opzicht van 2017 afgenomen/verbeterd van 0 naar -2. Het solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarin het Havenschap Moerdijk aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. De solvabiliteitsratio is in 2018 ten opzichte van 2017 afgenomen/verslechterd van 42% naar 41%. Het kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is. Deze is 0 voor de realisatie 2018 en 2017 als de begroting 2018. Omdat het Havenschap Moerdijk geen grondexploitaties meer kent en geen OZB en opcenten incasseert zijn de kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit niet van toepassing.

Financiering en treasury

Algemeen

In de kredietovereenkomst tussen het Havenschap Moerdijk en het Havenbedrijf Moerdijk NV is opgenomen dat:

Het Havenbedrijf Moerdijk NV is gehouden er voor zorg te dragen dat het Havenschap Moerdijk te allen tijde aan haar verplichtingen uit hoofde van de Financieringsinstrumenten kan voldoen, voor zover deze Financieringsinstrumenten zijn benut om krediet aan het Havenbedrijf Moerdijk NV te verstrekken.

Aanvullend is het Havenbedrijf Moerdijk NV verplicht tot betaling van alle kosten die het Havenschap Moerdijk maakt om uitvoering te geven aan de kredietovereenkomst. Waaronder een garantiepremie ter grootte van € 300.000 per jaar als vergoeding voor de deelnemers van het Havenschap Moerdijk, te weten de gemeente Moerdijk en de provincie Noord-Brabant. De vergoeding is voor het garant staan van de verplichtingen van het Havenschap Moerdijk jegens bancaire instellingen.

Per 1 oktober 2010 is een financieringsovereenkomst gesloten tussen de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten) en het Havenschap Moerdijk met een looptijd tot en met 31 december 2011 en een jaarlijks stilzwijgende verlenging. Deze overeenkomst bestaat uit een kasgeldovereenkomst van maximaal € 145 miljoen zonder beschikbaarheid garantie en een krediet in rekening-courant van € 5 miljoen. Voor 2018 is deze overeenkomst stilzwijgend verlengd.

Voor lopende betalingen wordt gebruik gemaakt van de afgesloten rekening-courant overeenkomsten:

• Rabobank	max. faciliteit	€ 250.000
• Bank Nederlandse Gemeenten	max. faciliteit	€ 5.000.000

Toetsing aan de normen van de Wet Fido (Financiering decentrale overheden)

Kasgeldlimiet

Het risico van kortlopende financiering wordt beperkt met een zogenaamde kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet houdt in dat de totale omvang van de vlottende schuld op enig moment aan een maximum van 8,2% van de begrotingsomvang is gebonden. Voor het Havenschap Moerdijk kwam dit neer op een bedrag van € 490.000 (8,2% van € 5.976.000 begrote kosten). Het Havenschap Moerdijk is in 2018 onder de limiet gebleven en voldoet daarmee aan de norm.

Kasgeldlimiet 2018	kw 1	kw 2	kw 3	kw 4
Omvang begroting per 1 januari (= grondslag)	5.976	5.976	5.976	5.976
1. Toegestane kasgeldlimiet				
- In procenten van de grondslag	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
- In bedrag	490	490	490	490
2. Omvang vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	6.263	7.175	5.688	11.000
Schuld in rekening-courant	0	0	0	0
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0
Totale omvang van de vlottende schuld	6.263	7.175	5.688	11.000
3. Vlottende middelen*				
Contante gelden in kas	0	0	0	0
Tegoeden in rekening-courant	89	90	93	93
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	6.263	7.575	5.688	11.000
Totale omvang van de vlottende omvang	6.352	7.665	5.780	11.093
4. Totaal netto vlottende schuld (2)-(3)	-89	-490	-93	-93
Toegestane kasgeldlimiet (1)	490	490	490	490
Ruimte (+) / Overschrijding (-); (1) - (4)	579	980	583	583

Per ultimo van het kwartaal

Alle bedragen X 1.000 euro (€)

Renterisiconorm

Ter zake van de vaste financiering stelt de wet een norm waaraan het renterisico van de portefeuille als geheel moet voldoen. Deze norm wordt aangeduid als renterisiconorm en bedraagt 20% van de begrotingsomvang. Kasgeldleningen in combinatie met renteswaps worden opgenomen bij de opgave van de renterisiconorm, aangezien hiermee het renterisico voor de lange termijn afgedekt wordt. Het renterisico doet zich pas voor op de einddatum, of eventueel eerder op een break clause moment van het

betreffende renteswapcontract. Doelstelling is dat de leningenportefeuille zo wordt gespreid, dat de te lopen renterisico's gelijkmatig over de jaren worden gespreid. In 2018 vond geen renteherziening plaats.

Renterisico op vaste schuld in 2018	€	0
Renterisiconorm (20% van de begrotingsomvang met min. € 2,5 milj.)	€	2.500.000
Ruimte onder renterisico norm	€	2.500.000

Het Havenschap Moerdijk voldoet daarmee aan de gestelde norm.

Omdat het Havenschap Moerdijk de aangetrokken leningen onder dezelfde condities een op een doorleent aan Havenbedrijf Moerdijk NV, loopt het Havenschap Moerdijk geen renterisico. Uit de jaarrekening 2018 blijkt dat er eind 2018 voor € 126.665.614 (€ 5.665.614 aan vast geldleningen en voor € 121.000.000 aan kasgeldleningen in combinatie met renteswaps) aan vaste geldleningen en voor € 11.000.000 (kasgeldleningen zonder renteswaps) vlottende leningen is aangetrokken. Eind 2018 is door de GR aan de NV voor € 126.665.614 (€ 5.665.614 + € 121.000.000) aan vaste geldleningen en voor € 11.000.000 aan vlottende geldleningen verstrekt.

Bedrijfsvoering

In het Havenschap Moerdijk vinden, behoudens het optreden als aandeelhouder en financier van Havenbedrijf Moerdijk NV, geen activiteiten plaats.

Het Havenschap Moerdijk heeft geen personeel in dienst. Het bestuurlijk proces en de voorbereiding van de besluitvorming wordt verzorgd door de netwerksecretarissen van het Havenschap Moerdijk. Deze functie wordt gezamenlijk uitgevoerd door een medewerker van de gemeente en een medewerker van de provincie, waarbij de werkzaamheden in onderling overleg worden uitgevoerd en vervanging kan worden geregeld. De administratie wordt verzorgd door het Havenbedrijf Moerdijk NV. Wat het Havenbedrijf Moerdijk NV doet voor het Havenschap Moerdijk is vastgelegd in een overeenkomst van opdracht tot levering van diensten.

Verbonden partijen

De lijst van verbonden partijen van het Havenschap Moerdijk bestaat slechts uit een verbonden partij namelijk een 100% belang in het Havenbedrijf Moerdijk NV, dit belang is in 2018 niet gewijzigd. Deze verbonden partij valt onder de categorie vennootschappen en coöperaties.

Het Havenbedrijf Moerdijk NV heeft als doelstelling het complex Zeehaven- en Industrierterrein Moerdijk te doen aanleggen en exploiteren. Hieronder wordt mede verstaan het bevorderen van de bedrijvigheid alsmede het bevorderen van het imago en de maatschappelijk-economische ontwikkeling, voor zover

deze ten dienste zijn van het Havenbedrijf Moerdijk NV, zijn aandeelhouders en/of overige belanghebbenden. In het jaarverslag 2018 van het Havenbedrijf Moerdijk NV is terug te lezen in welke mate de doelstellingen in 2018 gerealiseerd zijn.

Het eigen vermogen van het Havenbedrijf Moerdijk NV bedraagt per 1 januari 2018 € 97.466.494 en per 31 december 2018 € 106.914.912 (inclusief onverdeelde winst). De lang lopende schulden van het Havenbedrijf Moerdijk bedragen per 1 januari 2018 € 135.492.486 en per 31 december 2018 € 129.962.448. Het resultaat over 2018 bedraagt € 9.448.417 positief.

Voor de risico's die het Havenschap Moerdijk loopt als aandeelhouder en financier van Havenbedrijf Moerdijk NV wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen en risiciobeheersing. Het gaat hierbij om het feit dat het Havenschap Moerdijk het risico loopt als eigenaar en als financier van het Havenbedrijf Moerdijk NV.

Jaarrekening 2018

IV. Waarderingsgrondslagen en Resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Voor zover niet anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vaste activa

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. De waarde van de deelneming wordt gebaseerd op verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde indien deze duurzaam is.

Overige uitzettingen met rentetypische looptijd van één jaar of langer

Hierbij gaat het om het deel van de lening aan het Havenbedrijf Moerdijk NV met een rentetypische looptijd van één jaar of langer. Deze wordt tegen nominale waarde opgenomen.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Overige verstrekte kasgeldleningen

Deze verstrekte kasgeldleningen worden tegen nominale waarde opgenomen.

RC met niet financiële instellingen

Deze rekening courant met niet financiële instellingen worden tegen nominale waarde opgenomen.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Deze uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaarrekening worden tegen nominale waarde opgenomen.

Liquide middelen

Kas- en banksaldi

Deze liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen.

Overlopende activa

Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen

Deze worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve

Dit eigen vermogen wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

Bestemmingsreserve

De bestemmingsreserve wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

Gerealiseerde resultaat

Dit is het in enig jaar gerealiseerd resultaat.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen.

De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Kasgeldleningen (in combinatie met renteswaps)

Kasgeldleningen (met een renteswap) worden verantwoord onder de vaste schulden. Hiermee wordt invulling gegeven aan de bepalingen in de Ruddo (Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden) over de wijze waarop rentederivaten in de jaarrekening moeten worden verwerkt en om aansluiting te zoeken bij de opgave van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Kasgeldleningen

Deze kasgeldleningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Schulden aan openbare lichamen

Deze schulden aan openbare lichamen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende passiva

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgende begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Deze overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

V. Balans per 31 december 2018

ACTIVA

	2018		2017	
Vaste activa				
I. Financiële vaste activa				
a. Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	97.265.224		97.265.224	
b. Leningen aan deelnemingen	126.665.614		132.310.828	
		223.930.838		229.576.051
Vlottende activa				
II. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
a. Overige verstrekte kasgeldleningen	11.000.000		2.450.000	
b. RC met niet financiële instellingen	924.851		1.293.760	
c. Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar				
		11.924.851		3.743.760
III. Liquide middelen				
a. Kas- en banksaldi	93.123		88.532	
		93.123		88.532
IV. Overlopende activa				
a. Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	26.807		5.586	
		26.807		5.586
		235.975.618		233.413.930

Alle bedragen in euro's (€)

PASSIVA

	2018		2017	
Vaste passiva				
IV. Eigen vermogen				
a. Algemene Reserve	97.265.224		97.265.224	
b. Gerealiseerde resultaat	0	97.265.224	-	97.265.224
V. Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer				
a. Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	5.665.614		6.060.828	
b. Kasgeldleningen (in combinatie met renteswaps)	121.000.000	126.665.614	126.250.000	132.310.828
VI. Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
a. Kasgeldleningen	11.000.000		2.450.000	
b. Schulden aan openbare lichamen	-	11.000.000	300.000	2.750.000
VII. Overlopende passiva				
a. Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgende begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.039.218		1.087.879	
b. Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	5.563	1.044.781		1.087.879
		235.975.618		233.413.930

Alle bedragen in euro's (€)

VI. Overzicht van baten en lasten 2018

	Gerealiseerd 2018	Budget 2018	Gerealiseerd 2017
Programma Financiering			
Rente baten	5.622	5.676	5.812
Opbrengsten garantiepremie	300	300	300
Overige opbrengsten	18	-	1
Totaal Opbrengsten	5.940	5.976	6.113
Rente lasten	5.622	5.676	5.812
Kosten garantiepremie	300	300	300
Overige kosten	18	-	1
Totaal kosten	5.940	5.976	6.113
Totaal Programma Financiering	0	0	0
TOTAAL OPBRENGSTEN	5.940	5.976	0
TOTAAL KOSTEN	5.940	5.976	0
Mutaties in reserves			
Beschikkingen ten laste van reserves	0	0	0
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Totaal Mutaties in reserves	0	0	0
GEREALISEERD RESULTAAT voor belastingen	0	0	0
Belastingen	0	0	0
GEREALISEERD RESULTAAT na belastingen	0	0	0

(Totaal Resultaat na reservemutaties en voor bestemming)

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

VII. Toelichting op de balans per 31 december 2018

Vaste activa

I. Financiële vaste activa

a. Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen

Het Havenschap Moerdijk heeft een 100% participatie in het aandelenkapitaal van het Havenbedrijf Moerdijk N.V van € 97.265.000. De waarde van de deelneming wordt gebaseerd op verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde indien deze duurzaam is. Omdat de winst die het Havenbedrijf Moerdijk NV over 2018 laat zien en dat de begroting 2019 van het Havenbedrijf Moerdijk NV meerjarig een positief saldo laat zien zijn er op dit moment geen aanwijzingen dat er sprake zou zijn van een duurzame waardevermindering.

b. Leningen aan deelnemingen

Het Havenschap Moerdijk heeft per 31 december 2018 € 126.666.000 met rentetypische looptijd van één jaar of langer uitgeleend aan het Havenbedrijf Moerdijk NV. Op 1 januari 2018 ging het om een bedrag van € 132.311.000.

Vlottende activa

II. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

a. Overige verstrekte kasgeldleningen

Het Havenschap Moerdijk heeft per 31 december 2018 € 11.000.000 met rentetypische looptijd van één jaar of korter uitgeleend aan het Havenbedrijf Moerdijk NV. Op 1 januari 2018 ging het om een bedrag van € 2.450.000. Zie ook onderstaand overzicht.

Overige verstrekte kasgeldleningen	2018	2017
Overige verstrekte kasgeldleningen	11.000.000	2.450.000
Totaal	11.000.000	2.450.000

b. RC met niet financiële instellingen

Het Havenschap Moerdijk heeft per 31 december 2018 in rekening courant € 925.000 tegoed van het Havenbedrijf Moerdijk NV. Op 1 januari 2018 ging het om een bedrag van € 1.294.000. Zie ook onderstaand overzicht.

RC met niet financiële instellingen	2018	2017
RC met niet financiële instellingen	924.851	1.293.760
Totaal	924.851	1.293.760

c. Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Het Havenschap Moerdijk heeft per 31 december 2018 geen uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaarrekening. Op 1 januari 2018 waren er ook geen uitzettingen. Zie ook onderstaand overzicht.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar	2018	2017
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar	-	-
Totaal	-	-

Het Havenschap Moerdijk valt onder het regime van "Verplicht Schatkistbankieren".

Het Havenschap Moerdijk heeft over 2018 geen uitzettingen gedaan in 's Rijks schatkist omdat de liquide middelen in 2018 op kwartaalbasis niet boven het drempelbedrag voor schatkistbankieren zijn uitgekomen. Zie onderstaande berekening.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar 2018					
(1)	Drempelbedrag	250			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	-	-	-	-
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	250	250	250	250
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	5.976			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	5.976			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	-	-	-	-
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	-	-	-	-

a. Kas- en banksaldi

De kas- en banksaldi bedragen per 31 december 2018 € 93.000 en per 1 januari 2018 € 89.000. Liquide middelen staan ter vrije beschikking. Zie verder onderstaand overzicht.

Kas- en banksaldi	2018	2017
Bank Nederlandse Gemeente	916	1.014
Rabobank GR 0314232923	92.208	87.518
Totaal	93.123	88.532

IV. Overlopende activa

a. Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen

Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2018	2017
Nog te ontvangen BTW	8	8
Vooruitbetaald rente kosten	26.799	5.578
Totaal	26.807	5.586

Zie onderstaand overzicht.

Vaste passiva

	Boekwaarde per 31-12-2017	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde per 31-12-2018
Algemene reserve	97.265.224	-	-	97.265.224
Bestemmingsreserve	-	-	-	-

IV. Eigen vermogen

a. Algemene reserve

De algemene reserve bedraagt zowel op 1 januari als op 31 december 2018 € 97.265.224.

b. Gerealiseerde resultaat

Het gerealiseerde resultaat over 2018 is € 0 omdat het Havenschap Moerdijk, conform de kredietovereenkomst tussen Havenschap Moerdijk en Havenbedrijf Moerdijk NV, alle kosten in rekening mag brengen bij het Havenbedrijf Moerdijk NV.

V. Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

a. Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen

De restant schuld op de afgesloten annuïteitenleningen bij de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten) per ultimo 2018 bedraagt € 5.665.614. De totale betaalde rente in 2018 van de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt € 264.340. Hiervan heeft € 254.070 betrekking op 2018 en € 10.270 op 2017. In 2018 is € 395.214 afgelost op de vaste schulden. Zie verder onderstaand overzicht.

Kredietverstrekker	Hoofdsom	Percentage	Ingangsdatum	Einddatum	Restant schuld 01-01-2018	Aflossing in 2018	Restant schuld 31-12-2018
BNG	3.800.000	5,03	22-08-02	22-08-27	1.520.000	152.000	1.368.000
BNG	600.000	3,75	15-08-05	15-08-30	379.314	23.175	356.139
BNG	1.800.000	3,75	15-08-05	15-08-30	1.137.942	69.524	1.068.418
BNG	1.000.000	3,85	01-02-06	01-02-31	672.127	37.124	635.003
BNG	3.250.000	4,47	15-01-07	15-01-32	2.351.444	113.391	2.238.053
Totaal	10.450.000				6.060.828	395.214	5.665.614

Alle bedragen in Euro's (€)

b. Kasgeldleningen (in combinatie met renteswaps)

Kasgeldleningen (met een renteswap) worden verantwoord onder de vaste schulden. Hiermee wordt invulling gegeven aan de bepalingen in de Ruddo (Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden) over de wijze waarop rentederivaten in de jaarrekening moeten worden verwerkt en om aansluiting te zoeken bij de opgave van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Per 31 december 2018 is in totaal € 132.000.000 opgenomen als kasgeldleningen. Zie onderstaande specificatie. Hiervan is voor € 121.000.000 het renterisico afgedekt met drie renteswaps. Voor de overige € 11.000.000 is het renterisico niet afgedekt met een renteswap vandaar dat deze op de balans vermeld worden onder de netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

Zie verder ook hoofdstuk III Verplichte paragrafen, paragraaf Financiering en treasury.

Kasgeldleningen	Ingangsdatum	Einddatum	Rentepercentage	Hoofdsom
BNG	27-11-17	29-01-18	-0,14%	53.700.000 *
Aegon Custody B.V.	27-11-17	29-01-18	-0,24%	15.000.000 *
De Volksbank N.V.	27-11-17	29-01-18	-0,22%	50.000.000 *
Aegon Custody B.V.	27-11-17	29-01-18	-0,24%	10.000.000 *
BNG	29-01-18	01-03-18	-0,16%	30.700.000
Aegon Custody B.V.	29-01-18	01-03-18	-0,24%	15.000.000
De Volksbank N.V.	29-01-18	01-03-18	-0,21%	50.000.000
Menzis Zorgverzekeraar	29-01-18	01-03-18	-0,21%	25.000.000
Aegon Custody B.V.	29-01-18	01-03-18	-0,23%	10.000.000
BNG	01-03-18	27-03-18	-0,16%	28.000.000
Aegon Custody B.V.	01-03-18	27-03-18	-0,23%	15.000.000
De Volksbank N.V.	01-03-18	27-03-18	-0,21%	50.000.000
Menzis Zorgverzekeraar	01-03-18	27-03-18	-0,21%	25.000.000
Aegon Custody B.V.	01-03-18	27-03-18	-0,23%	10.000.000
BNG	27-03-18	26-04-18	-0,16%	30.500.000
Aegon Custody B.V.	27-03-18	26-04-18	-0,23%	15.000.000
De Volksbank N.V.	27-03-18	26-04-18	-0,21%	50.000.000
Menzis Zorgverzekeraar	27-03-18	26-04-18	-0,21%	25.000.000
Aegon Custody B.V.	27-03-18	26-04-18	-0,23%	10.000.000
BNG	26-04-18	25-05-18	-0,16%	52.700.000
Aegon Custody B.V.	26-04-18	25-05-18	-0,23%	15.000.000
De Volksbank N.V.	26-04-18	25-05-18	-0,21%	50.000.000
Aegon Custody B.V.	26-04-18	25-05-18	-0,23%	10.000.000
BNG	25-05-18	25-06-18	-0,16%	52.400.000
Aegon Custody B.V.	25-05-18	25-06-18	-0,23%	25.000.000
De Volksbank N.V.	25-05-18	25-06-18	-0,21%	50.000.000
BNG	25-06-18	24-08-18	-0,13%	55.800.000
Aegon Custody B.V.	25-06-18	24-08-18	-0,22%	25.000.000
De Volksbank N.V.	25-06-18	24-08-18	-0,17%	50.000.000
BNG	24-08-18	24-09-18	-0,15%	52.300.000
Aegon Custody B.V.	24-08-18	24-09-18	-0,22%	25.000.000
De Volksbank N.V.	24-08-18	24-09-18	-0,21%	50.000.000
BNG	24-08-18	24-09-18	-0,15%	53.000.000
Aegon Custody B.V.	24-08-18	24-09-18	-0,21%	25.000.000
De Volksbank N.V.	24-08-18	24-09-18	-0,21%	50.000.000
BNG	24-09-18	24-10-19	-0,15%	53.000.000
Aegon Custody B.V.	24-08-18	24-10-19	-0,21%	25.000.000
De Volksbank N.V.	24-08-18	24-10-19	-0,21%	50.000.000
BNG	24-10-19	26-11-18	-0,15%	27.500.000
Aegon Custody B.V.	24-10-19	26-11-18	-0,21%	25.000.000
De Volksbank N.V.	24-10-19	26-11-18	-0,21%	50.000.000
Menzis Zorgverzekeraar	24-10-19	26-11-18	-0,21%	25.000.000
BNG	08-11-18	26-11-18	-0,15%	1.000.000
BNG	26-11-18	27-12-18	-0,15%	28.500.000
Aegon Custody B.V.	26-11-18	25-01-19	-0,20%	25.000.000 **
De Volksbank N.V.	26-11-18	25-01-19	-0,21%	50.000.000 **
Menzis Zorgverzekeraar	26-11-18	25-01-19	-0,21%	25.000.000 **
BNG	27-12-18	25-01-19	0,00%	7.000.000 **
Menzis Zorgverzekeraar	27-12-18	25-01-19	-0,15%	25.000.000 **
Totaal				132.000.000

Alle bedragen in euro's (€)

Rentepercentages incl. provisie

* Begindatum kasgeldlening 2017

** Einddatum kasgeldlening 2019

Vlottende passiva

VI. Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

a. Kasgeldleningen

Per 31 december 2018 is € 11.000.000 opgenomen als kasgeldleningen zonder dat daarvoor het renterisico is afgedekt. Per 31 december 2017 ging het om een bedrag van € 2.450.000. Zie ook onderstaand overzicht.

Kasgeldleningen	2018	2017
Kasgeldleningen	11.000.000	2.450.000
Totaal	11.000.000	2.450.000

b. Schulden aan openbare lichamen

Schulden aan openbare lichamen	2018	2017
Schulden aan openbare lichamen	-	-
Totaal	-	-

Per 31 december 2018 zijn er geen schulden aan openbare lichamen.

VII. Overlopende passiva

a. Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgende begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Deze post bestaat uit nog te betalen rente en kosten voor de financiering en bedraagt per 31 december 2018 € 1.039.218. Per 1 januari 2018 ging het € 1.087.879.

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgende begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2018	2017
Nog te betalen rente en kosten	1.039.218	1.087.879
Totaal	1.039.218	1.087.879

b. Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen

Dit bedrag ad. € 5.563 is vooruitontvangen van Havenbedrijf Moerdijk N.V. ter dekking van de vooruitbetaalde rentekosten uit hoofde van de renteswap afgesloten bij de Deutsche Bank die reeds is opgenomen als vooruitbetaald.

Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen		
Vooruitontvangen rente kosten	5.563	-
Totaal	5.563	-

VII. Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Marktwaaarde renteswaps

Renteswaps	Ingangsdatum	Einddatum	Percentage	Hoofdsom
Rabobank	26-07-2007	01-07-2022	4,8500	21.000.000,00
Rabobank	15-11-2008	01-10-2029	4,3600	50.000.000,00
Deutsche Bank	16-02-2009	01-10-2023	3,6875	50.000.000,00
Totaal				121.000.000,00

Alle bedragen in euro's (€)

De marktwaaarde van deze drie renteswaps bedraagt per 31 december 2018 € 25.531.799 negatief (per 31 december 2017 bedroeg dit € 29.166.808 negatief). De afname is onder meer het gevolg van het feit dat de einddata van de swaps een jaar dichterbij zijn gekomen. Zowel de Rabobank¹ als het Havenschap Moerdijk hadden het recht om de renteswap met ingangsdatum 26 juli 2007 tien jaar na de transactiedatum, 26 juli 2017, te beëindigen. Zowel de Rabobank als het Havenschap Moerdijk hebben geen gebruik gemaakt van dat recht. Verder zou de Rabobank aanvullende zekerheden mogen vragen op het moment dat de negatieve marktwaaarde (€ 21.978.390) van de swaps bij de Rabobank het afgesproken bedrag (€ 40.000.000) overschrijden. De Rabobank kan op zo'n moment ook het afgesproken bedrag verhogen. Zowel de Deutsche Bank² als het Havenschap Moerdijk mogen vanaf 2019 tot en met 2023 jaarlijks de renteswap ontbinden. De Deutsche Bank zou mogelijk gebruik willen maken van het recht tot ontbinden maar heeft dat nog niet concreet gemaakt. Van een overhedegesituatie (meer renteswaps dan financiering) is in 2018 geen sprake geweest.

Vennootschapsbelasting

¹ De Rabobank heeft een Aa3 rating van Moody's, A + rating van Standard & Poor's, AA - rating van Fitch en AA rating van DBRS.

² De Deutsche Bank heeft een A3 rating van Moody's, BBB rating van Standard & Poor's, A - rating van Fitch en A rating van DBRS.

Het Havenschap is van mening dat het in haar rol als financier voor het Havenbedrijf niet meer dan normaal vermogensbeheer verricht en dat om die reden geen sprake is van vennootschapsbelastingplicht.

VIII. Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018

Vanaf 2017 kent het Havenschap Moerdijk alleen het programma Financiering. In het overzicht van baten en lasten is de realisatie 2018, het budget 2018 en de realisatie 2017 voor dit programma terug te vinden.

De rente baten zijn € 54.000 lager uitgevallen. Ondanks dat er meer uitgeleend is dan begroot, gemiddeld werkelijk € 136,2 miljoen versus gemiddeld begroot € 132,6 miljoen ($€ 131,6 + € 133,7 / 2$), zijn de rentebaten die daarmee samenhangen lager dan begroot. De opbrengsten garantiepremie zijn gelijk aan de begroting. De overige opbrengsten zijn €18.000 hoger dan begroot, dit gaat met name om de doorbelasting van de accountantskosten die niet begroot was.

De rente lasten zijn € 5.000 lager uitgevallen. Ondanks dat er meer geld geleend is dan begroot, gemiddeld werkelijk € 136,2 miljoen versus gemiddeld begroot € 132,6 miljoen ($€ 131,6 + € 133,7 / 2$), zijn de de rentekosten lager uitgevallen dan begroot. De kosten garantiepremie zijn gelijk aan de begroting. De garantiepremie geldt als vergoeding voor de deelnemers van het Havenschap Moerdijk, te weten de gemeente Moerdijk en de provincie Noord-Brabant, voor het garant staan van de verplichtingen van het Havenschap Moerdijk jegens Bancaire Instellingen. De overige kosten zijn €18.000 hoger dan begroot, dit gaat met name om accountantskosten die niet begroot waren.

Het saldo van de opbrengsten en kosten is € 0 omdat het Havenschap, conform de kredietovereenkomst tussen Havenschap en Havenbedrijf, alle kosten in rekening mag brengen bij de Havenbedrijf.

Het Havenschap is van mening dat het in haar rol als financier voor het Havenbedrijf niet meer dan normaal vermogensbeheer verricht en dat om die reden geen sprake is van vennootschapsbelastingplicht.

Incidentele baten en lasten

In 2018 hebben zich geen incidentele baten en lasten voorgedaan.

Overzicht incidentele baten en lasten	Gerealiseerd 2018	Budget 2018	Gerealiseerd 2017
Programma Financiering			
Rente baten	0	0	0
Opbrengsten garantiepremie	0	0	0
Overige opbrengsten	0	0	0
Totaal Opbrengsten	0	0	0
Rente lasten	0	0	0
Kosten garantie premie	0	0	0
Overige kosten	0	0	0
Totaal kosten	0	0	0
Totaal Programma Financiering	0	0	0
Mutaties in reserves			
Beschikkingen ten laste van reserves	0	0	0
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Totaal Incidentele Mutaties in reserves	0	0	0

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Structurele mutaties in reserves

In 2018 hebben zich geen structurele mutaties in de reserves voorgedaan.

Overzicht structurele mutaties reserves	Gerealiseerd 2018	Budget 2018	Gerealiseerd 2017
Mutaties in reserves			
Beschikkingen ten laste van reserves	0	0	0
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Totaal Structurele Mutaties in reserves	0	0	0

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Het programma Financiering kent een kostenoverschrijding van € 36.000. Dit betekent dat er geen

	Gerealiseerd 2018	Budget 2018	Onder- schrijding 2018
Programma Financiering			
Rente lasten	5.622	5.676	-54
Kosten garantie premie	300	300	-
Overige kosten	18	0	18
Totaal kosten	5.940	5.976	-36

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

sprake is van een begrotingsonrechtmatigheid.

Taakvelden

Hieronder volgt het vanaf de jaarstukken 2018 en begroting 2020 verplichte overzicht met taakvelden.

	Gerealiseerd 2018	Budget 2018	Gerealiseerd 2017
Opbrengsten			
3.8 Overige goederen en diensten	18	-	1
5.1 Rente	5.922	5.976	6.112
Totaal Opbrengsten	5.940	5.976	6.113
Kosten			
3.8 Overige goederen en diensten	18	-	1
5.1 Rente	5.922	5.976	6.112
Totaal kosten	5.940	5.976	6.113
Totaal Opbrengsten en kosten	0	0	0

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

WNT opgave 2017

Functie	Voorzitters- clausule van toepassing	Naam	Ingangsdatum	Enddatum	Omvang/ dienstverband	Beloning/ Vakantie	Beleefbare vaste en variabele onkostenver- goedingen	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband	Motivatie overschrijding van de norm
Voorzitter Bestuur	J	H.J.A. van Merriënboer	1-1-2017		Nvt	€ -	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt
Lid van Bestuur	N	L.W.L. Paul	1-1-2017		Nvt	€ -	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt
Lid van Bestuur	N	T.H.R. Zwiers	1-1-2017		Nvt	€ -	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt
Lid van Bestuur	N	C.J.A. van Dorst	15-9-2017		Nvt	€ -	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt

Het bestuur van Havenschap Moerdijk is onbezoldigd. Het Havenschap Moerdijk heeft geen personeel in dienst. Het bestuurlijk proces en de voorbereiding van de besluitvorming wordt verzorgd door de netwerksecretarissen van het Havenschap Moerdijk. Deze functie wordt gezamenlijk uitgevoerd door een medewerker van de gemeente en een medewerker van de provincie, waarbij de werkzaamheden in onderling overleg worden uitgevoerd en vervanging kan worden geregeld. De administratie wordt verzorgd door het Havenbedrijf Moerdijk NV.

Overige gegevens

IX. Financiële positie

Het werkkapitaal per 31 december 2018 bedraagt € 0.

	Werkelijk 31-12-2018	Begroting 2018	Werkelijk 31-12-2017
Beschikbaar op lange termijn			
Eigen vermogen			
Algemene reserve	97.265	97.265	97.265
Totaal eigen vermogen	97.265	97.265	97.265
Langlopende leningen	5.666	5.665	6.061
Kasgeldlening (met renteswaps)	121.000	127.996	126.250
Totaal leningen	126.666	133.661	132.311
Totaal beschikbaar op lange termijn	223.931	230.926	229.576
Geïnvesteed op lange termijn			
Financiële vaste activa			
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	97.265	97.265	97.265
Lening u/g Havenbedrijf Moerdijk N.V.	126.666	133.661	132.311
Totaal financiële vaste activa	223.931	230.926	229.576
Totaal geïnvesteed op langere termijn	223.931	230.926	229.576
Saldo beschikbaar werkkapitaal	0	0	0

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

X. Controleverklaring